

מצוות שהזמן גרמן

תורת אימך

הרה"ג ר' יצחק שמואל רוזנבלט שליט"א

ההמשך המוכר לכותרת, מפורסם אף הוא: "שנשים קיבלו על עצמן..." נראה שכמעט כל מצוות עשה שהזמן גרמן, להוציא אלו שנאסרו בפירוש לנשים, הפכו היום ל"קבלה" מעשית אצל נשי ישראל הצדקניות. למרות הפטור ההלכתי שיש לנשים לקיים מצוות אלו, מתקשות נשים ואימהות לוותר על קיומן. בשבת, בית הכנסת גדוש באימהות יהודיות שבאות מתחילת התפילה עד תומה. גם אלו שנשארות בבית עם ילדיהן, לא מניחות את הסידור במשמרת, והוא בלה מרוב שימוש. התפילה היא רק דוגמא אחת מיני רבות ליחסן החם של הנשים למצוות, בכלל, ולמצוות עשה שהזמן גרמן, בפרט...

מהן באמת גבולות המחויבות? מה כדאי ומה לא רצוי? מהי, באופן עקרוני, משמעות ה"פטור" שקיבלו הנשים? עם כל השאלות האלו, פנינו להרה"ג הרב יצחק שמואל רוזנבלט שליט"א, מו"ץ עמותת "פתחי אור" וראש מתיבתת "כתר יהודה", בבקשה שיאיר עינינו בסוגיה המעשית הזו.

הקדמה:

מצוות עשה שהזמן גרמן הן מצוות התלויות בזמן מוגדר. כמו זמני התפילה – ג' פעמים ביום, סוכה – בסוכות, שופר – בראש השנה וכדומה.

הסיבה שפטרו נשים מהן היא בשל מחויבותן לבעליהן. במסגרת תפקידן הן טרודות בהכנת האוכל, בגידול הילדים ובפיקוח על ענייני הבית. כיוון שמצוות שהזמן גרמן מחייבות הספק והתעסקות רבה סביבן, לא יכולות הנשים לקיים אותן לצד המשימות הנוספות שלהן. (ע"פ האבודרהם)

במסורת שעברה מדור לדור עד משה רבינו, ונכתבה בימי בעלי התוספות, יש התייחסות לחלק ממצוות עשה שהזמן גרמן, ונשים מקבלות על עצמן את קיומן. יש חילוק בין האשכנזים לספרדים ברמת החיוב, והדבר בא לידי ביטוי באופן מעשי, כמו אמירת הברכה ועוד, וכל אחת תנהג כמנהג רבותיה.

חשוב לציין כי לא כל מצוות עשה שהזמן גרמן כלולות בפטור, כמו ג' סעודות שבת, המחייבות את כולן, והמנהגים ידועים.

יש מצוות עשה שהזמן גרמן שנשים לא מקיימות מסיבות נוספות, כמו תפילין וציצית.

האם אישה מחויבת בתפילה? האם חלה עליה הגבלת הזמנים?

נשים חייבות בתפילה מפני שהיא מצוות עשה שלא הזמן גרמא, שזמני התפלה הם מדברי סופרים. עיקר מצוות התפלה היא מן התורה, שנאמר: "ולעבדו בכל לבבכם" – "עבודה שהיא שבלב, וזו היא תפילה" (ספרי, י"א, י"ג). אלא שאין לה נוסח ידוע מן התורה, והאישה יכולה להתפלל בכל נוסח שתמצא ובכל עת שתמצא. ומשהתפללה פעם אחת, ביום או בלילה, יצאה ידי חובתה מן התורה. על פי סברה זו נהגו רוב הנשים לא להתפלל בתמידות שמונה עשרה, שחרית וערבית, משום שמיד בבוקר סמוך לנטילה הן אומרות איזה בקשה, ומן התורה יוצאות בזה, ואפשר שאף חכמים לא חייבו יותר. **ויש אומרים שהיות שתפילת שמונה עשרה היא בקשת רחמים – חייבו אותן בה.** בשחרית ובמנחה אם האישה פנויה ואינה טרודה, תתפלל לפי הנוסח, והעסוקה בגידולי ילדיה ובפרנסת ביתה תנהג כדעה ראשונה (שו"ע או"ח סי' קו, ושו"ע הרב, משנ"ב).

כאשר אישה החלה בקיום מצוות עשה שהזמן גרמא, כמו קריאת שמע, ולפתע נדרשת לאחד מילדיה, מה דינה?

אישה שידועת שילדיה יפריעו לה בתפילה, פטורה מתפילה. אבל אם התחילה להתפלל והילדים מפריעים, היא חייבת להפסיק את התפילה, ולטפל בילדים כהרגלה.

האם יש מעלה לאישה המקיימת מצוות עשה התלויה בזמן, כמו אכילה בסוכה?

יש בזה מעלה, כמו שכתוב "אינו מצווה – ועושה". לדעת האשכנזים, אומרות ברכה; ולדעת הספרדים, אינן אומרות ברכה. בכל מקרה, אישה אינה מחויבת בהידור מצוות עשה שהזמן גרמא, ונפטרת גם בקיום הלכתי בסיסי – כמו שלושים תקיעות בר"ה. כל זה כאשר הקיום אינו מונע ממנה לקיים את מחויבותיה לבעלה.

בחורות או נשים שאין עליהן עול של אם המגדלת ילדים, האם שונה רמת המחויבות שלהן למצוות עשה שהזמן גרמן?

אישה פטורה ממצוות עשה שהזמן גרמן, ואין חילוק בין נערה לבין אישה נשואה. אמנם יש מצוות שאותן קיבלו הנשים עליהן כחובה, כמו תקיעת שופר. בתפילה חלק מהפוסקים פסקו שבגלל שאישה טרודה בילדיה יש לכך משקל, כי המחויבות שלה לבעלה ולגידול הילדים עולה על חיובה בקיום המצוות. דבר זה אינו קיים אצל מי שאינה נשואה. ולכן בת שאינה נשואה ביכולתה לקיים מצוות עשה שהזמן גרמן.

אילו מצוות עשה שהזמן גרמן, מחויבות מתוקף דין שנשים קיבלו על עצמן" (בדורות קדמונים, כמובן...), ומה המשמעות המעשית של קבלה זו?

מצוות שהנשים קבלו עליהן לקיימן, **נעשות בשבילן כחובה**, כמו שופר. הנשים אף מותרות לברך, ואין זו ברכה לבטלה כלל, ונוטלות עליהן שکر. לגבי לולב וסוכה – למנהג האשכנזים יכולות לברך עליהם, ולמנהג הספרדים אינן מברכות כלל. לגבי הבדלה – יש מחלוקת, וההוראה למעשה: תשמע מאנשים, ואם אין מי שיבדיל בשבילה, תבדיל לבד.

מה קורה כאשר אישה מתקשה לקיים מצוות עשה שהזמן גרמא שנהוג לקיימה, כמו אם לתינוק קטן ובכין מאד, שלא מאפשר לה לשמוע תקיעת שופר?

שולחן ערוך הרב: 'כל ערום יעשה בדעת', כלומר, כשקשה לקיים את המצווה כמות שהיא, תנהג בחכמה ותמצא לה את הדרך הנכונה כיצד לקיימה. תינוק בכין מפריע למהלך התפילה, ולכן אסור לה להביאו לבית הכנסת, גם אם בגלל זה היא בעצמה לא תוכל להגיע. בכל המקומות נהגו לתקוע בנפרד לנשים, מחמת סיבות כאלו ואחרות, ואם הבעל אינו יודע לתקוע, ימצאו אדם שיתקע בשופר, ויוצאת בזה ידי חובה, ומרוויחה שמקיימת רצון ד' בהידור. ואם אין באפשרותה לעשות זאת – פטורה.

האם אישה יכולה להוציא ידי חובה את בני משפחתה ואחרים בקיימה מצוות עשה שהזמן גרמא, כמו קידוש בשבת?

נשים אינן יכולות להוציא אנשים כיוון שאינן בכלל ערבות. הכלל הוא, שהאיש ערב עבור חברו, ולכן מוטל עליו לפטור מן המצוות, וחובת חברו מוטלת עליו. אבל כל שאינו בכלל ערבות, כמו אישה, אינו מוציא אחרים, אלא אם כן גם הם אינם בכלל ערבות. לכן אישה פוטרת נשים אחרות וקטנים מתחת גיל מצוות.

יש דברים שרק את מתמודדת מולם...

אניון מגע הקסם נמצא שם בשבילך

אניון מגע הקסם - תחבושות הבריאות המובילות בעולם, נמצאות בשימוש אצל מליוני נשים ומאשרות בידי גורמי הבריאות הבינלאומיים.

תחבושת **אניון מגע הקסם** מורכבת מחומרים טבעיים בלבד. **לאניון מגע הקסם** שבע שכבות בעלות אפקט משולב, המרכיבות יחד תחבושת דקה, נוחה וגמישה. כל תחבושת מכילה מצע ייחודי של יונים שליליים, הפועלים לניטרול גורמי הזיהום ומאזנים מצבים הורמונאליים מורכבים. התחבושת מגיעה בארזות ואקום הרמטית, למניעת חדירת לחות, המעוררת את פעילותם של היונים השליליים.

תחבושות **אניון מגע הקסם**, זכו לאישורם החתום והבלעדי של פוסקי דורינו - ומוותרים לשימוש קבוע, בכל עת ומצב: הגאון רבי **משה שאול קליין** שליט"א, הגאון רבי **שיראל רוזנברג** שליט"א, הגאון רבי **מרדכי גרוס** שליט"א, הגאון רבי **משה בראנדסדורפר** שליט"א, הגאון רבי **בנימין גרבוז** שליט"א, הגאון רבי **שמחה בן ציון אייזיק רבינוביץ** שליט"א, הגאון רבי **חיים אהרן בלייזר** שליט"א, הגאון רבי **קלונימוס קלמן ווייס** שליט"א

מומחים מעידים על ההצלחה:

אורטל מבית מרקחת מדי פלוס בירושלים:

"אניון - מגע הקסם" נמכרת אצלנו כבר תקופה ארוכה. ככל שהזמן עובר - הפידבקים החיוביים המדהימים מן הלקוחות רק מתגברים ומפתיעים בכל פעם מחדש. סבל מתמשך בא לקצו הודות לשימוש ב"אניון - מגע הקסם", שפתר בהצלחה מגוון בעיות, כמו: חוסר איזון הורמונאלי, פצעים, פטריות, טחורים ועוד. המוצר טבעי לחלוטין ואני ממליצה מאוד על השימוש בו.

א. קורטפלד, דולה מוסמכת בביה"ח לניאדו:

שנים של ותק וניסיון בליווי ותמיכה של אמהות, הפגישו אותי עם מצבים רגישים ובעיות מורכבות. מאז שנפגשתי לראשונה עם הפלא שנקרא "אניון - מגע הקסם" - המוצר ההיגייני והבטיחותי - יש לי מענה אמיתי אותו אני עושה לכל יולדת כחלק בלתי נפרד מהליווי. האפקטיביות היא מיידיה ומוכחת: איחוי מהיר של תפרים והקלה מוחשית בכאבים, וכן ריפוי של סדקים, פציעה ועוד. מומלץ לכל אמה להצטייד בו כחלק בלתי נפרד מהכנתה לאמהות.

להשיג בבתי מרקחת, בבתי טבע מובחרים ובנקודות מכירה בפרסה ארצית לשאלות, ייעוץ ומידע, ולבירור נקודת המכירה הקרובה לביתך **התקשרי ללא היסוס לקו הייעוץ שלנו**

מגע הקסם
קו ייעוץ בעברית, באידיש ובאנגלית
053-3107860
magahakesem33@gmail.com

לקראות
אמא פלוס
חבילה מתנה
ראי קופון
בעמוד 45

